Gemeente Amsterdam

Voordracht voor de College vergadering van 11 maart 2025

Portefeuille: Monumenten en Erfgoed (52)
Agendapunt: B2

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met het starten van de procedure aanwijzen gemeentelijk monument voor de Houtveemloods (bij Nieuwe Hemweg 10)

Het college van burgemeester en wethouders besluit

Het College van B&W besluit de procedure aanwijzen gemeentelijk monument te starten voor de Houtveemloods bij Nieuwe Hemweg 10 (kadastraal bekend als ASD29AI00720G0000), waarbij kennis wordt genomen van:

1. De beschrijving van Monumenten en Archeologie (bijlage 01) waarin de monumentale waarden van het object zijn onderzocht en worden onderbouwd aan de hand van de selectiecriteria zoals vastgesteld in de Erfgoedverordening Amsterdam;
2. Het positieve advies van de Commissie Omgevingskwaliteit (bijlage 02);
3. De pandcontour (bijlage 03).

Kernboodschap

Het College van B&W besluit de procedure aanwijzen gemeentelijk monument te starten voor de Houtveemloods (bij Nieuwe Hemweg 10). Dit is lijn met het advies van de Commissie Omgevingskwaliteit. De Houtveemloods kan als identiteitsdrager in Haven-Stad het verhaal van de havens en de voor Amsterdam belangrijke geschiedenis van de houthandel levend houden.

Bestuurlijke achtergrond

In lijn met de Omgevingswet is voor Haven-Stad, één van de grootste verdichtings- en ontwikkelgebieden van Amsterdam, onderzocht wat de al aanwezige cultuurhistorische waarden van het gebied zijn. Dit is ook conform de gezamenlijke omgevingsvisie van Amsterdam waarin is opgenomen dat we met behoud van onze erfgoedwaarden de stad (verder) gaan ontwikkelen.

Het doel is door enkele ruimtelijke kenmerken en karakteristieke gebouwen te behouden, het industriële verleden van Haven-Stad leesbaar te maken en te houden. Deze historische gelaagdheid geeft identiteit aan de nieuwe wijk.

In alle processtappen en besluitvorming met betrekking tot Haven-Stad is tot op heden onderzoek gedaan naar en rekening gehouden met de relevante erfgoedwaarden (Ontwikkelstrategie Haven-Stad). Om te garanderen dat cultuurhistorische waarden in de uitwerkingskaders en ontwikkelingsgesprekken volwaardig worden betrokken zijn sommige gebouwen, complexen en (kade-)zones verder in detail onderzocht. Dit in lijn met de nog niet vastgestelde waardenkaart 'Havens, kantoren en bedrijventerreinen'.

MenA heeft hiervoor in opdracht van programmateam Haven-Stad verschillende onderzoeken uitgevoerd. Zo ook voor de Houtveemloods, één van de identiteitsdragers van het haven/industriegebied. Behoud en bescherming van de Houtveemloods is in lijn met de proces en besluitvorming van Haven-Stad. De Houtveemloods ligt in deelgebied Minervahaven, één van de deelgebieden die in de concept Ontwikkelstrategie 2035 (Bouwen aan buurten van de toekomst) is

genoemd als 'transformatie/gebiedsontwikkeling'. De loods ligt aan het water van de Mercuriushaven en is op dit moment is in gebruik als opslag van opslag van (agri-)bulkgoederen. De monumentenstatus heeft
geen directe invloed op het huidig gebruik van de loods en leidt dus ook niet tot wijzigingen in het huidig erfpachtcontract. De monumentenstatus biedt het gebouw wel bescherming tegen sloop.

De huidige pachter (Heren 2 Amsterdam) is voornemens om, in lijn met de ambities van de gemeente, op termijn het gebouw te restaureren en te transformeren en het een prominente plaats te geven in het nog te ontwikkelen gebied.

Bestuurlijke prioriteit

n.v.t.

Wettelijke grondslag

De aanwijzing van een gemeentelijk monument is op basis van Erfgoedverordening Amsterdam, artikel 3, eerste lid, een bevoegdheid van het College van B&W. Deze bevoegdheid is op grond van de Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam 2022 gemandateerd aan het DB:

- Artikel 9: taken en bevoegdheden dagelijks bestuur
  1. Het dagelijks bestuur is belast met de dagelijkse bestuur- en beheerstaken in het stadsdeel en oefent de taken en bevoegdheden uit die het college aan hem heeft opgedragen.
  2. De taken en bevoegdheden die door het college en de burgemeester aan het dagelijks bestuur respectievelijk de voorzitter zijn opgedragen zijn vermeld in de bij deze verordening behorende bijlage 2 (taken) en bijlage 3 (bevoegdheden).
- Bijlage 3: Bevoegdhedenregister, onder E.5: het aanwijzen, intrekken en wijzigen van een aanwijzing van een gemeentelijk monument.

Besluiten over procedures aanwijzen gemeentelijk monument worden bij grootstedelijke ontwikkelingen of politiek gevoelige dossiers doorgezet naar het College van B&W. Zie de Algemene bepalingen en beperkingen zoals opgenomen in Bijlage 3 Bevoegdhedenregister van de Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam 2022.

Onderbouwing besluit

Ad. 1 Monumenten en Archeologie heeft in overleg met wethouder Scholtes, wethouder Van Buren en wethouder Van Dantzig een beschrijving van de Houtveemloods opgesteld (bijlage 01). Monumenten en Archeologie geeft aan dat er sprake is van cultuurhistorische waarde, stedenbouwkundige waarde, architectonische waarde, gaafheid en hoge zeldzaamheidswaarde.

Ad. 2 Op 30 september 2024 heeft de Commissie Omgevingskwaliteit positief geadviseerd over de aanwijzing (zie bijlage 02). De commissie adviseert de Houtveemloods aan te wijzen als gemeentelijk monument. De in 1950 opgeleverde Houtveemloods is van stedenbouwkundige waarde als essentieel onderdeel van de inrichting van de voor die tijd vernieuwende Houthaven en heeft door de ligging en schaal een bijzondere betekenis voor het aanzien van dit gebied. Cultuurhistorisch is de loods van belang als representatief voorbeeld voor de ontwikkeling van de (hout)haven en industriële geschiedenis van Amsterdam. Als onderdeel van een van de eerste naoorlogse havenuitbreidingen staat dit project symbool voor een door de overheid gestimuleerd groot project voor wederopbouw en vooruitgang. De Houtveemloods is nog een van de weinig overgebleven loodsen die herinnert aan

de prominente rol die Amsterdam sinds de late zestiende eeuw heeft gespeeld in de internationale houthandel en is daardoor van grote betekenis voor de eeuwenoude geschiedenis van de economische en ruimtelijke ontwikkeling van de stad. Daarnaast vertegenwoordigt de loods architectonische waarde vanwege de typologie. Door zijn enorme omvang en constructiemethode is het een representatief voorbeeld van hoogwaardige ingenieursbouw.

Bij de herontwikkeling van dit gebied kan de Houtveemloods een rol als identiteitsdrager vervullen en het verhaal van de havens en voor Amsterdam belangrijke geschiedenis van de houthandel levend houden. In dat licht zou het goed zijn om een aantal kenmerkende aspecten van de oorspronkelijke infrastructuur zichtbaar te houden en/of te herstellen.

Participatie

De belanghebbenden - zakelijk gerechtigden - worden na het starten van de procedure uitgenodigd hun zienswijze te geven over het voornemen tot het toekennen van de status van gemeentelijk monument.

Programmateam Haven-Stad is mede initiator van het starten van de procedure gemeentelijk monument en betrokken bij de procedure. De verschillende belangen vanuit de gemeenten worden uiteengezet in één voordracht.

Financiële onderbouwing

Overige toelichting

Het starten van de procedure aanwijzen gemeentelijk monument heeft geen financiële consequenties voor de gemeente.

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben geen financiële consequenties.

Communicatie

Binnen de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Buiten de gemeente: In overleg met communicatieadviseurs van Monumenten en Archeologie, afdeling Vastgoed en stadsdeel West

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2024-074510	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2024-074547	02 COK_Advies NIeuwe Hemweg 10 Houtveemloods.pdf (pdf)
AD2024-074548	03 Pandcontour Houtveemloods.jpg (jpeg)
AD2024-074549	01 Beschrijving Houtveemloods Bij Nieuwe Hemweg10.pdf (pdf)

AD2025-012673	Advies (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten